

Posudek oponenta diplomové práce

Ústav českých dějin FFUK v Praze, seminář České středověké dějiny

Název: **Král, rytíř, panoš a jejich ctnosti podle staročeského románu Tristram a Izalda**

Uchazeč: Jana Kotrbová

Stran: 96

Diplomní práce Jany Kotrbové se snaží pracovat s rytířským románem jako s historickým pramenem. V úvodu autorka nastoluje hlavní otázku: jaké postavy, resp. skupiny postav román zobrazuje (míněno postavy téhož sociálního statusu); jaké vlastnosti a typy chování jim román připisuje; jak jsou tyto vlastnosti a chování nazírány ve vztahu k různě sociálně zařazeným postavám; zda je románovým postavám předepsán či zapovězen nějaký způsob vystupování. Cílem práce je vyhledat v románu přívlastky a atributy vztahující se k jednotlivým "sociálním skupinám" (s. 34).

Práce je členěna do čtyř částí. První z nich rekapituluje na základě literárně historických studií, monografií a příruček literárněhistorický kontext vzniku románu *Tristram a Izalda*. Další část uvádí literárněhistorickou faktografii vztahující se k románu a dokumentuje existenci obecného povědomí o příběhu Tristana a Izoldy. Je zde též položena otázka po smyslu díla (s. 19). Následující oddíl charakterizuje společnost v pozdním středověku: dvůr, šlechtu, postavení ženy.

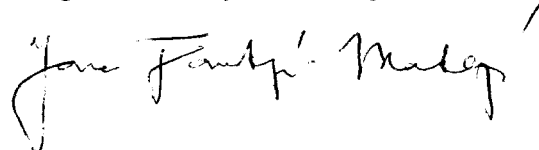
Ve čtvrtém oddílu (s. 41-74) se uchazečka dostává k otázkám nastoleným v úvodu. Zahajuje jej kapitolou o přístupu ke středověkému literárnímu dílu, která sice formuluje určité zásady, ale nelze z ní vyčíst žádná metodologická východiska. V následujících kapitolách jsou románové postavy rozdělené do skupin dle sociálního statusu; je zde na základě filosofie a literatury nastíněn rytířský kodex české šlechty v 2. polovině 14. století. Dalších pět kapitol je věnováno konkrétním vlastnostem a jejich zobrazení v románu: věrnosti a přátelství, štedrosti a bohatství, lásce a manželství, moudrosti a chytrosti a cti.

Výše zmíněné oddíly a kapitoly jsou napsané pěkným slohem a zjevně odrážejí různé aspekty tématu. Z formálního hlediska je to zcela v pořádku a lze konstatovat, že uchazečka žádný z aspektů neunikl. Vztah mezi oddíly je nicméně úplně souřadný a dosti volný: vzhledem k tomu, že by mělo jít o práci historika s narativním pramenem, překvapuje mizivý podíl analytické práce. Zcela chybí např. analýza příběhu, v jehož kontextu mají vlastnosti

popisované v posledním oddílu konkrétní smysl. Tato skutečnost oslabuje možný význam a dosah celé práce.

Z metodologického hlediska má práce slabiny tedy především v oblasti kritiky a interpretace historického pramene. Navrhuji proto přiklonit se k hodnocení výborně nebo velmi dobře až v závislosti na průběhu obhajoby, zvláště na schopnosti uchazečky reflektovat metody historické práce s narativním pramenem.

Mgr. Jana Fantysová-Matějková, Ph.D.

Handwritten signature of Jana Fantysová-Matějková in cursive script.